

Školní program proti šikanování

Dopis pro rodiče

Vážení rodiče,

v poslední době se hodně hovoří o šikanování dětí navzájem a ve sdělovacích prostředcích se objevily i jednotlivé zprávy až o tragických důsledcích tohoto negativního jevu. My bychom se rádi ujistili, že na naší škole tomu tak není. A pokud přece jen je a my o tom dosud nevíme, velmi vás prosíme o pomoc při odhalení tohoto problému, abychom se s ním mohli vypořádat. Víme, že se děti lépe učí, když jsou šťastné a nic je netrápí.

I ta nejlepší škola není zcela imunní proti výskytu šikanování. Proto chceme být připraveni zachytit případné ubližování silnějších slabším hned v počátku a účinně takové bezpráví zastavit. S tímto záměrem jsme vytvořili program proti šikanování. Jeho důležitou součástí je spolupráce pedagogů a rodičů.

Zamyslete se nad tím, zda se u vašeho dítěte neobjevil některý z příznaků možného trápení, např.:

- má příliš často poničené sešity, pomůcky nebo oblečení
- má nevysvětlitelné modřiny, škrábance a šrámy
- stále postrádá nějaké věci
- stává se uzavřeným
- používá nepravdivé výmluvy
- stále „ztrácí“ své kapesné
- odmítá říci, co se mu stalo
- atd.

Prosíme laskavě, sdělte nám, jestliže jste zjistili, že je vaše dítě zastrašováno nebo je mu opakovaně někým ubližováno. My zachováme diskrétnost, ale současně zvolíme cestu k nápravě. Proti jedincům, kteří svým spolužákům takové trápení působí, musíme přísně zakročit, protože plně zodpovídáme za bezpečnost všech dětí.

Děkujeme Vám za pomoc a podporu.

S pozdravem 25. základní škola

Co je to šikanování?

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.

Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

Mezi základní formy šikany patří:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy atd.)

Jak poznám, že mi šikanují dítě, a co mám dělat?

Ne všechny děti jsou ve škole šikanovány, ale potkat to může každé z nich. Vnímavý rodič si změny v chování dítěte vyvolané zkušeností se šikanou může všimnout jako první.

Doporučujeme všimnout si zejména těchto projevů chování:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo).
- Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach.
- Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě.
- Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma.
- Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

Jestliže pozorujete některé z výše uvedených příznaků, naslouchejte svému dítěti, projevte mu svou podporu a důvěru. Dohodněte se s ním na dalších krocích. Nedělejte nic bez jeho vědomí. Doporučujeme navštívit třídního učitele, popř. ředitele školy.

Další informace: www.minimalizacesikany.cz

Další domácí webové stránky s tematikou šikany:

Sdružení Linka bezpečí (116 111): www.linkabezpeci.cz

Amnesty International ČR: www.amnesty.cz

Společenství proti šikaně: www.sikana.org

Internet poradna: www.internetporadna.cz